

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

INTERNO

Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: ac 97 f0 ba
Potek veljavnosti: 24.02.2020

Ref. št. dokumenta: 4101-13/2015/128
Čas podpisa: 16:03, 16.02.2018
Podpisnik: Mateja Vranicar

Župančičeva ulica 3, p.p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 01-369-6600

F: 01-369-6609

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

INTERNO

INTERNO

INTERNO

INTERNO

INTERNO

INTERNO

INTERNO

INTERNO

INTERNO

Postopki pred Evropskim sodiščem za človekove pravice (v nadaljevanju ESČP)

V postopkih pred Evropskim sodiščem za človekove pravice pritožniki ne postavijo denarnega zahtevka nujno že v pritožbi, ampak pogosto šele tekom postopka.

ESČP je 18. 10. 2016 izdalo sklep v zadevi **Anastasov in ostali proti Slovenij**, št. 65020/13, s katerim je izbrisalo s seznama zadev pritožbe 212 pritožnikov, ki so si v Sloveniji že uredili pravni status (so postali rezidenti ali državljani RS). Sodišče je zaključilo, da imajo ti pritožniki v pravnem

sistemu RS učinkovito pravno sredstvo za pridobitev odškodnine za škodo, ki jim je nastala zaradi izbrisa, in sicer v okviru sheme, ki se je vzpostavila z Zakonom o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva. Iz 48. točke sklepa izhaja, da je na sodišču še 55 zadev t.i. "izbrisanih", ki se nanašajo na več kot 600 pritožnikov. Kakšno je dejansko stanje teh zadev Državnemu pravobranilstvu ni poznano, saj mu, tako kot pritožbe 122 pritožnikov iz zadeve *Anastasov*, niso bile vročene.

ESČP je odločilo v zadevi **Lekič proti Sloveniji** in ugotovilo, da niso podane kršitve, ki jih je zatrjeval pritožnik (ta je bil družbenik podjetja, ki je bilo izbrisano iz sodnega registra in osebno odgovoren za dolgove izbrisane družbe). Pritožnik je vložil zahtevo za ponovno obravnavo pred velikim senatom, ki je bila sprejeta, kar pomeni, da bo ESČP o zadevi ponovno odločalo. Ustna obravnava pred velikim senatom je razpisana za dne 14. 3. 2018. Kakšna bo odločitev velikega senata je težko predvideti.

Pritožbe Civilne iniciative nasilno izbrisanih podjetij (CINIP) oziroma pritožbe **Ivana Vodeba** ESČP še ni vročilo. ESČP zaenkrat tudi še ni odločilo, ali bo pritožbo Ivana Vodeba spremenilo v pilotno. Če bo temu tako, pa se tudi v zadevi izbrisanih podjetij lahko pričakujejo večje finančne posledice.

DODV je v zadevi **»pitna voda«** (Branko Hudorovič in ostali ter Ljubo Novak in ostali) 2. 11. 2015 ESČP predložilo stališča Vlade Republike Slovenije glede sprejemljivosti in utemeljenosti pritožbe. V tem trenutku še ni mogoče podati ocene, kdaj bo ESČP o tej zadevi odločilo. V kolikor pa bo odločilo v korist pritožnikov, bodo tudi te odločitve predstavljale precejšnje finančne posledice za proračun, saj bo treba urediti ustrezne dostope do pitne vode.

ESČP je Republiko Slovenijo v več zadevah **pritožnikov, zapornikov in pripornikov** (med drugim tudi **Mandić proti Sloveniji**), ki so kazni zapora in/ali pripor prestajali v Zavodu za prestajanje kazni zapora Ljubljana, zaradi neustreznih razmer obsodilo kršitve 3. člena Evropske konvencije za človekove pravice (prepoved mučenja) in kršitve 13. člena Evropske konvencije za človekove pravice (pravica do učinkovitega pravnega sredstva). Nobena od teh sodb ni bila pilotna, dejstvo pa je, da je prezasedenost v ZPKZ Ljubljana vzrok za nadaljnje vlaganje pritožb na ESČP oziroma zahtev za odškodnino pred domačimi organi (v pravnih postopkih pred domačimi sodišči in v predhodnih postopkih po 27. členu Zakona o državnem odvetništvu (v nadaljevanju ZDOdv)). Državni zbor je v letu 2015 sprejel spremembo Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki določa način, kako lahko zapornik/pripornik zahteva spremembo razmer v katerih prestaja kazni zapora/pripor. Tako DPRS ocenjuje, da Sloveniji kršitve 13. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah ne bo več mogoče očitati.

Zadeva **Rau in ostali** – DODV je pritožbo pritožnikov prejelo 15. 1. 2016, vendar v pritožbi ni bilo opredeljeno koliko odškodnine pritožniki zahtevajo. Tekom postopka pa so svoj zahtevek opredelili in sicer v višini 13 milijonov EUR iz naslova kršitve pravice do mirnega uživanja premoženja iz 1. člena Protokola št. 1 h Konvenciji. Pritožbena zadeva se vodi na ESČP. Pritožniki naj bi imeli legitimno pričakovanje, da jim bo premoženje, ki je bilo po drugi svetovni vojni zaplenjeno njihovim pravnim prednikom vrnjeno na podlagi Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij in sodne prakse, vendar pa je tožena pogodbenica njihov zahtevek zavrnila. V treh sodnih okrajih so pritožniki z zahtevkom za vračilo zaplenjenega premoženja uspeli, v postopku pred Okrajnim sodiščem v Šmarju pri Jelšah pa je bil njihov zahtevek za vračilo gradu Olimje in gradu Podčetrtek ter pripadajočih posesti zavrjen, čeprav naj bi vsa štiri sodišča odločala na podlagi identičnega dejanskega stanja in istih predpisov. Pritožnikom je bilo sporno premoženje že vrnjeno s pravnomočnim sklepom, ki ga je potrdilo tudi vrhovno sodišče, a je kasneje prišlo do drugačne odločitve ustavnega sodišča, ki ji je v nadaljevanju sledilo tudi vrhovno sodišče. Ker je vrhovno sodišče zahtevek pritožnikov za vračilo zaplenjenega premoženja zavrnilo, jim je bila s tem dokončno odvzeta pravica do vrnitve zaplenjenega premoženja. Drugega (upravnega) postopka zaradi poteka rokov pritožniki namreč niso več mogli sprožiti. Pritožniki zato pred Evropskim sodiščem za človekove pravice zahtevajo povračilo nepremoženjske škode in sicer v višini 30.000 EUR za vsakega izmed njih (skupno 90.000 EUR), ter povračilo premoženjske

škoda (damnum emergens) v višini 11,1 mio EUR, ki jim naj bi nastala kot posledica kršitve Konvencije v postopku pred slovenskimi sodišči.

Zadeva **Mirovni inštitut** – DODV je pritožbo Mirovnega inštituta prejelo 7. 6. 2016. Inštitut v pritožbi zahteva plačilo pravičnega zadoščenja v skupnem znesku najmanj 1,9 mio EUR. Pritožniku naj bi nastala premoženjska škoda v višini najmanj 1,9 mio EUR, nepremoženjska škoda pa v višini 100.000,00 EUR. Zahteva tudi povrnitev stroškov postopka v višini 5.674,20 EUR. Pritožbena zadeva se na ESČP vodi pod št. 32303/13. Mirovni inštitut v pritožbi navaja, da deluje kot zasebni neprofitni raziskovalni zavod, ki razvija interdisciplinarno raziskovalno delo na raznih področjih družboslovja in humanistike. V letu 2003 se je prijavil na javni razpis o koncesiji za izvajanje javne službe na področju raziskovalne dejavnosti, ki ga je Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport objavilo v Uradnem listu RS. Ministrstvo je skoraj sočasno z navedenim razpisom objavilo tudi poziv za financiranje programov, ki jih izvajajo javne raziskovalne organizacije. V nadaljevanju je ministrstvo brez zakonite podlage oba postopka združilo in prijavo pritožnika na javni razpis za koncesijo zavrnilo. Pritožnik je vložil tožbo v upravnem sporu in uveljavljal vse nepravilnosti glede nezakonite združitve dveh različnih postopkov, kot tudi glede pristranskosti ocenjevalcev, vendar je sodišče tožbo zavrnilo. Pritožnik tako uveljavlja povrnitev premoženjske škode. Projekt se je potegoval za koncesijo za obdobje petih let v višini 6,5 FTE (ekvivalent polne zaposlitve) letno, kar bi omogočalo kritje stroškov zaposlitve za šest in pol polno zaposlenih raziskovalcev skozi celo leto. Pritožniku naj bi nastala tudi nepremoženjska škoda. Prizadet je bil pritožnikov ugled kot strokovne in kompetentne raziskovalne organizacije.

Zadeva **GLAS METALL** – DODV je pritožbo Glas Metall Trust Reg., ki ga zastopa D. Puh iz Portoroža (pritožba št. 47523/10), prejelo 9. 2. 2017. Pritožnik zatrjuje, da so mu bile kršene pravice iz 6. in 14. člena Konvencije ter iz 1. člena Protokola št. 1 in sicer zato, ker je bil njegov predlog za izvršbo, ki ga je vložil zoper RS zavržen. Ozadje zadeve je sledeče: pritožnik ima na podlagi pravnomočne in izvršljive sodbe zoper bivšo SFRJ terjatev v višini 776.661,00 CHF. Leta 2001 je na tej podlagi vložil predlog za izvršbo zoper Zvezno republiko Jugoslavijo in Republiko Slovenijo. Kasneje je predlog za izvršbo zoper Jugoslavijo umaknil, vztrajal pa je pri predlogu za izvršbo zoper Slovenijo in pri tem zahteval, da mu Slovenija plača celotni zgoraj omenjeni znesek. Njegov predlog zoper Slovenijo je bil leta 2008 zavržen, ker pritožnik na poziv sodišča ni dokazal, da je dolg SFRJ prešel na Slovenijo. Po mnenju sodišča bi moral namreč pritožnik skladno z določilom 24. člena ZIZ predložiti javno listino ali overjeno (zasebno) listino o prenosu dolga. Če upnik v izvršilnem postopku takšne listine ne more predložiti mu ostane možnost, da vloži tožbo in v pravnem postopku dokaže prenos dolga. Pritožnik takšne tožbe ni vložil saj meni, da glede na okoliščine zadeve to ni potrebno. Sklicuje se na določbe Ustavnega zakona za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (UZITUL), ki so po njegovem mnenju zadostna podlaga za sklep o prenosu dolga. Pritožnik zaenkrat v postopku pred ESČP ne zahteva pravičnega zadoščenja ampak pričakuje, da bo ESČP razveljavilo domače sodne odločbe in zadevo vrnilo v novo sojenje. V skladu s postopkovnimi pravili ESČP ima pritožnik po tem, ko se bo Slovenija opredelila do sprejemljivosti in utemeljenosti pritožbe (vloga je bila na ESČP oddana 26. 5. 2017) možnost, da v posebni vlogi zahteva pravično zadoščenje (odškodnino) iz naslova premoženjske in nepremoženjske škode. Pritožnik je postavil zahtevek za pravično zadoščenje iz naslova premoženjske škode v znesku 776.661,00 CHF s pripadajočimi obrestmi.

Zadeva **Ahac in drugi proti Sloveniji** (skupaj 592 pritožnikov) - pritožba je bila Republiki Sloveniji uradno vročena 12. 6. 2017. Republiki Sloveniji je v postopku pred ESČP očitana kršitev 6., 13. in 14. člena Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic (EKČP) in 1. člena Protokola št. 1. Pritožniki so investitorji v vzajemni sklad, ki ga je upravljala družba Proficia Dadas d.o.o.. Dne 20. 3. 1996 je Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju ATPV) izdala sklep o določitvi največjega obsega vrednosti vzajemnih skladov, ki jih lahko opravlja posamezna družba za upravljanje. ATPV je nato 9. 5. 1996 družbi Proficia Dadas d.o.o. odvzela dovoljenje za opravljanje dejavnosti upravljanja investicijskih skladov, 16. 7. 1996 pa je borzno posredniški družbi Dadas BPH d.d. odvzela dovoljenje za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji. Pritožniki trdijo, da naj bi bilo ravnanje ATPV nezakonito

in naj bi jim povzročilo škodo, saj naj bi povzročilo okoliščine, zaradi katerih niso mogli unovčiti investicijskih kuponov. V postopku pred ESČP pritožniki trdijo, da jim je bilo z ukrepi ATPV poseženo v mirno uživanje njihovega premoženja. Poleg tega se pritožujejo tudi nad vodenjem sodnega postopka pred domačimi sodišči, v katerem naj jim ne bi bilo zagotovljeno pošteno sojenje. Pritožniki še niso postavili zahtevka za pravično zadoščenje.

Postopki pred sodišči Evropske unije

Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju SEU) je v zadevi C-140/14 z dne 16. 7. 2015 že ugotovilo obstoj **kršitev Direktive 2008/98/ES o odpadkih in Direktive 1999/31/ES o odlaganju odpadkov na odlagališčih na dveh lokacijah v okolici Celja** (Gaberje – jug in Bukovžlak). Na podlagi te odločitve lahko Evropska komisija zoper RS vloži tožbo za določitev denarne kazni, če do vložitve te tožbe navedenih spornih območij država ne bo sanirala (dnevni penali in/ali pavšalna denarna kazen).

SEU je v zadevi C-153/16 (tožba Evropske komisije proti Sloveniji zaradi **odpadnih pnevmatik v Lovrencu na Dravskem polju**) izdalo sodbo s katero je ugotovilo, da je Republika Slovenija s tem, da je v gramozni jami na ozemlju občine Lovrenc na Dravskem polju dopuščala stalno in vztrajno nevarnost za okolje in zdravje ljudi zaradi neustreznega skladiščenja velike količine izrabljenih gum, mešanja teh gum z drugimi odpadki in njihovega odlaganja, v nasprotju z zahtevami Direktive Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih. Navedeno pomeni, da ni izpolnila obveznosti iz člena 5(3)(d) te direktive ter členov 12., 13. in 36(1) Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv. V preostalem delu v katerem je Komisija trdila, da so se v zadevni gramozni jami nahajali nevarni odpadki, je SEU tožbo zavrnilo. Če Slovenija v primernem roku ne bo sanirala odlagališča, lahko Evropska komisija z novo tožbo zoper Slovenjo od sodišča zahteva, da Sloveniji naloži denarno kazen (dnevne penale in/ali pavšalno denarno kazen). Vezano na ta postopek, v katerem je bila izdana sodba, mora Republika Slovenija v državnem proračunu načrtovati sredstva, potrebna za izvedbo sanacije odlagališča odpadnih gum v primeru, da sanacija ne bo izvedena v primerne roku pa tudi denarna sredstva za plačilo dnevnih penalov in a/ali pavšalne denarne kazni.

Evropska komisija proti Sloveniji, C-594/17 - Evropska komisija je vložila tožbo zoper Republiko Slovenijo s katero zahteva ugotovitev, da je Republika Slovenija s tem, da najpozneje do 31. decembra 2013 ni sprejela vseh zakonov in drugih predpisov potrebnih za prenos Direktive Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41), oziroma ker v vsakem primeru o teh predpisih ni obvestila Komisije, ni izpolnila obveznosti iz člena 15(1) navedene direktive. Evropska komisija nadalje zahteva, da naj Sodišče na podlagi člena 260(3) PDEU naloži Republik Sloveniji plačilo denarne kazni v znesku 7.099,20 evrov na dan. Če kršitev ne bo odpravljena pred izdajo sodbe, bo Slovenija za vsak dan šteto od dne izdaje sodbe pa do odprave kršitve, plačala denarno kazen 7.099,20 EUR.

Vlada RS je sprejela spremembo Zakona o javnih financah, ki zagotavlja prenos direktive. Državni zbor bo spremembo navedenega zakona sprejel 15. 2. 2018.

INTERNO

INTERNO

